

Huvudman

Bodens kommun
kommunen@boden.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Brönjaskolan i Bodens kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Bodens kommun att senast den **20 april 2023** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande garanterad undervisningstid, särskilt stöd, individuella studieplaner och studiehandledning på modersmål. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Bodens kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Bodens kommun ska vidta följande åtgärder

Garanterad undervisningstid

1. Se till att elever ges undervisning i de ämnen och minst i den omfattning som anges i timplanen, garanterad undervisningstid i högstadiet, om inte avvikelser är beslutade genom beslut om anpassad studiegång. Detta innebär att elever i årskurs 7 ska kompenseras för utebliven undervisning i matematik samt naturorienterande ämnen, elever i årskurs 8 för utebliven undervisning i matematik, elever i klasserna 8C och 8D för utebliven undervisning i naturorienterande ämnen och elever i årskurs 9 för utebliven undervisning i samhällsorienterande ämnen. Rektorn ska dokumentera när och på vilket sätt respektive årskurs och klass ska

kompenseras för utebliven undervisning så att eleverna erhåller garanterad undervisningstid för respektive ämne i högstadiet. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (10 kap. 4 och 5 §§ skollagen samt 9 kap. 3, 4 och 9 §§ och bilaga 1 skolförordningen (2011:185)).

Särskilt stöd

1. Se till att initiera utredningar avseende eleverna 9, 11 och 15:s (elevförteckning aktbilaga 21) behov av särskilt stöd. Rektorn ska dokumentera vilket datum utredningar startats för dessa elever. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 7 § skollagen).

Individuella studieplaner och studiehandledning på modersmål

1. Säkerställa att rektor ser till att det, för varje nyanländ elev som har tagits emot i högstadiet och vars kunskaper har bedömts enligt 3 kap. 12 c § skollagen, upprättas en individuell studieplan senast inom två månader från mottagandet. Uppgifter om antalet nyanlända elever och deras individuella studieplaner ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 12 g § skollagen).
2. Se till att eleverna 31, 32 och 33 (elevförteckning aktbilaga 21) erhåller studiehandledning på modersmål eller på elevernas starkaste skolspråk (3 kap. 12 i § skollagen). Uppgifter om hur studiehandledning organiserats för de aktuella eleverna ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder.

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Bodens kommun en anmärkning avseende brister rörande disciplinära åtgärder och anmälan om fjärrundervisning. Bodens kommun ska senast den **20 april 2023** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 2 skollagen (2010:800) från att ingripa mot Bodens kommun avseende brister rörande tillgång till läromedel för samtliga elever. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet i denna del.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser ordningsregler, utreda ordningsstörande beteende, extra anpassningar, uppmärksamma och utreda frånvaro och betygssättning i den del det avser att obehöriga lärare beslutar om betyg tillsammans med lärare som är legitimerade.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2022:8895) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden hösten 2022 inlett en tillsyn av Brönjaskolan i Bodens kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Brönjaskolan följer gällande bestämmelser om garanterad undervisningstid, extra anpassningar och särskilt stöd, individuella studieplaner och studiehandledning på modersmål för nyanlända, anmälan om fjärrundervisning, ordningsregler, utreda ordningsstörande beteende, uppmärksamma och utreda frånvaro och betygssättning (i den del det avser att obehöriga lärare beslutar om betyg tillsammans med lärare som är legitimerade).

Tillsynen har genomförts genom att Skolinspektionen inledningsvis begärt in viss dokumentation, bland annat signerad betygskatalog för vårterminen 2022, skolenhetens ordningsregler, uppgifter om nyanlända elever, uppgifter om antal elever som är föremål för särskilt stöd och elever som har problematisk frånvaro. Vid skolbesök den 15 och 16 november 2022 har myndigheten genomfört intervjuer med elever och personal samt begärt in kompletterande dokumentation i form av åtgärdsprogram och utredningar av särskilt stöd för några elever. Intervjuer med representanter för elevhälsan, rektorn och biträdande rektorer har genomförts digitalt den 23 och 24 november 2022. Ytterligare dokumentation har begärts in i ärendet, bland annat rektors dokumentation rörande utebliven undervisningstid under hösten 2022 och rektors beräkning rörande undervisning som bedrivs via fjärrundervisning. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet och har inkommit med ett yttrande.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter

anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet. I de fall Skolinspektionen refererar till enskilda elever benämns de med siffror i den elevförteckning (aktbilaga 21) som myndigheten har sammanställt. Elevförteckningen har kommunicerats med huvudmannen.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Garanterad undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever framkommer att det i början av höstterminen 2022 var vanligt att lektioner ställdes in på grund av att det inte gick att få tag i vikarier. Elever i årskurs 7 uppger att de tre första veckorna (höstterminen 2022) saknades lärare i matematik och naturorienterande ämnen och det var då vanligt med håltimmar. Elever i årskurs 8 berättar att några lektioner i matematik ställdes in i början av höstterminen 2022 och de har inte kompenserats för utebliven undervisning. Elever i årskurs 9 uppger i intervju att det ofta förekommit inställda lektioner i samhällsorienterande ämnen, att det saknats lärare under en period om sex veckor och att minst en lektion per vecka ställts in under perioden. Eleverna uppger vidare att det förekommit många håltimmar i samhällsorienterande ämnen och att vissa vikarier saknat planering för att kunna genomföra en bra undervisning.

I intervjuer med lärare framkommer att det saknats lärare i samhällsorienterande ämnen i årskurs 9 under sex veckor, höstterminen 2022. Lärare uppger även att det i hög utsträckning saknats vikarier under perioden med många inställda lektioner som följd. Lärare uppger vidare att elever i årskurs 7 och 8 inte alltid erhållit undervisning i matematik och naturorienterande ämnen i början av höstterminen 2022. Lärare berättar att om skolan inte lyckas hitta vikarie blir lektioner inställda, elever blir sittande i korridoren, får gå på promenad, trygghetspersonal får hoppa in eller lärare gå emellan olika lektioner.

Av intervju med rektorn framgår att undervisning fallit bort i vissa ämnen och årskurser i början av höstterminen 2022. Detta vid tillfällen då skolan inte lyckats få tag på vikarier. Rektorn uppger att det inte finns någon tydlig plan för hur eleverna ska kompenseras för utebliven undervisning annat än att erbjuda lovskola. Rektorn uppger att det saknats vikarie i samhällsorienterande ämnen i årskurs 9 och att det saknats lärare i tre till fyra veckor för årskurs 7 och 8 i matematik och naturorienterande ämnen.

Av dokumentation som getts in i ärendet, biträdande rektors sammanställning över utebliven undervisning, redovisas undervisningstid som uteblivit på grund av vikariebrist. Det uppges att det handlar om 220 minuter matematik och 150 minuter naturorienterande ämnen för årskurs 7, 230 minuter matematik och 150 minuter naturorienterande ämnen i klasserna 8C och 8D samt 230 minuter matematik i klasserna 8A och 8B.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan vara minst 6890 timmar. Av bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) framgår minsta undervisningstid i timmar per stadium och ämne (10 kap. 3–5 §§ skollagen och 9 kap. 3–4, 9 §§ och bilaga 1 skolförordningen (2011:185)).

I förarbeten anges att en viktig förutsättning för att eleverna ska kunna nå kunskapskraven är att de får de undervisningstimmar som anges i timplanen. Den minsta garanterade undervisningstiden i de olika ämnena har koppling till kursplanerna och de nationella proven. Avsikten med den stadiindelade timplanen är att uppnå en ökad likvärdighet mellan skolor (prop. 2016/17:143, s. 17 och 19).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen konstaterar att avsaknad av lärare i början av höstterminen 2022 medfört att elever inte fått undervisning i tillräcklig omfattning i vissa ämnen, årskurser och klasser. Vidare att det saknas en planering för hur eleverna ska kompenseras för utebliven undervisning. Detta utgör sammantaget en brist. Att det saknas planering för hur elever ska kompenseras för utebliven undervisningstid i matematik och naturorienterande ämnen i årskurs 7 och 8 samt samhällsorienterande ämnen i årskurs 9 innebär att elever vid Brönjaskolan riskerar att inte få likvärdiga förutsättningar som andra elever att utvecklas så långt som möjligt mot utbildningens mål.

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med lärare framgår att lärare signalerar till skolans elevhälsoteam om de uppmärksammat att extra anpassningar inte är tillräckliga för en elev. En lärare uppger att denne är osäker på hur utredningsbehov av särskilt stöd anmäls medan en annan lärare hänvisar till en uttalad rutin och särskild blankett som ska användas för anmälan till skolans elevhälsoteam. Flera lärare berättar att efter anmälan till elevhälsoteamet, där rektorn ingår, kan det aktualiseras en utredning av särskilt stöd eller så aktualiseras ytterligare extra anpassningar. Lärare uppger att det ytterst är rektorn som avgör om en utredning av särskilt stöd ska initieras eller inte. Om en utredning aktualiseras genomförs den företrädesvis av specialpedagog under medverkan av bland annat lärare. En lärare berättar att denne använt avsedd blankett för att anmäla utredningsbehov av särskilt stöd för

bland annat eleverna 9 och 11. En lärare berättar att utredningsbehov av särskilt stöd även anmälts för elev 15. Enligt betygskatalogen för vårterminen 2022 uppnådde inte eleven godkända betyg i tio ämnen under vårterminen.

Av intervju med representanter för elevhälsan framgår att lärare anmäler elever till elevhälsoteamet om de bedömer att extra anpassningar inte ger tillräcklig effekt. Vidare att det nyligen införts en rutin där det ska ske en skriftlig anmälan av utredningsbehov särskilt stöd. Det är elevhälsoteamet och ytterst rektorn som avgör om en utredning rörande särskilt stöd ska initieras eller inte. När en utredning aktualiseras involveras specialpedagogen men undervisande lärare är delaktiga i kartläggning av elevers svårigheter. Efter genomförd utredning fattas beslut om åtgärdsprogram. Representanter för elevhälsan berättar att åtgärdsprogram följs upp efter några veckor under medverkan av elev och vårdnadshavare för att se hur åtgärderna fungerar. Vidare att och en djupare analys och utvärdering sker i slutet av varje termin. Uppföljning av särskilt stöd i form av anpassad studiegång sker med tätare intervall. Elevhälsan berättar att det alltid upprättas ett nytt åtgärdsprogram efter utvärdering om en elev bedöms i fortsatt behov av särskilt stöd. Representanter för elevhälsan uppger att utredningsbehov av särskilt stöd anmälts för elev 15 före mars månad 2022 men att det ännu inte initierats en utredning.

Av intervju med rektorn framgår att då lärare anmäler utredningsbehov till elevhälsoteamet så genomförs inledningsvis en bedömning om extra anpassningar är prövade, prövade i tillräcklig grad eller om det behöver initieras en utredning rörande särskilt stöd. Om en utredning initieras delegerar rektorn utredningsuppdraget till specialpedagogen. Rektorn uppger att rutinen för att anmäla utredningsbehov av särskilt stöd återfinns i personalhandboken men det krävs ett fortsatt arbete med implementering av rutinen. Då en utredning av särskilt stöd är genomförd fattas beslut om att upprätta eller inte upprätta åtgärdsprogram.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår bland annat att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns rutiner för att uppmärksamma och utreda elevers eventuella behov av särskilt stöd men kan konstatera att utredningar inte initierats avseende i vart fall tre elever vars utredningsbehov uppmärksammats av lärare och anmälts till elevhälsoteamet och rektorn. Två av dessa elever, eleverna 9 och 11, har uppmärksammats och anmälts av lärare då extra anpassningar bedömts otillräckliga. Elev 15 uppnådde inte kunskapskraven i tio ämnen vårterminen 2022 och såväl lärare som elevhälsa uppger att elevens utredningsbehov anmälts före mars månad 2022 men en utredning är såvitt framgår inte initierad. Skolinspektionen bedömer mot denna bakgrund att skolan underlåtit att skyndsamt utreda några elevers eventuella behov av särskilt stöd, vilket utgör en brist.

Individuella studieplaner och studiehandledning på modersmål för nyanlända

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärare uppger i intervju att nyanlända elever placeras ut i klass utan att kunna kommunicera på vare sig svenska eller engelska. Lärare uppger att de i de allra flesta fall överhuvudtaget inte förmår hjälpa de nyanlända eleverna i undervisningen på grund av avsaknad av språk att kommunicera på.

Representanter för elevhälsan uppger i intervju att de inte tror att nyanlända elever på skolan har individuella studieplaner, i vart fall har de inte hunnit med att arbeta med studieplaner för nyanlända under höstterminen 2022. Representanter för elevhälsan berättar att av tio nyanlända elever på skolan har nio tagits emot på högstadiet. Elevhälsan berättar vidare att det anställts en studie- och yrkesvägledare i månadsskiftet september/oktober 2022 som ska arbeta med individuella studieplaner för nyanlända. Representanter för elevhälsan uppger att skolan använder stödåtgärden prioriterad timplan och att nyanlända elever även erhåller studiehandledning på modersmål undantaget tre elever, eleverna 31, 32 och 33. Representanter för elevhälsan uppger att de elever som ännu inte erhållit studiehandledning kommer att erhålla det under vårterminen 2023.

Rektorn uppger i intervju att Bodens kommun har en bra mottagningsenhet där nyanlända elever kartläggs för att sedan placeras ut på skolenheter där överlämning sker till specialpedagog. På den centrala mottagningsenheten sker två delar av kartläggningen av nyanländas kunskaper medan det tredje steget genomförs på den skolenhet där eleven placeras. Rektorn uppger vid intervjutillfället att denne inte kan svara på om nyanlända elever på Brönjaskolan har individuella studieplaner eller inte.

Rektorn har i kompletterande yttrande uppgett att uppdraget att upprätta individuella studieplaner är ålagt skolans studie- och yrkesvägledare. Rektorn uppger att under våren 2022 var studie- och yrkesvägledare frånvarande och tjänsten har tillsatts den 12 september 2022.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 12 g § skollagen framgår att för en nyanländ elev som har tagits emot inom skolväsendet i högstadiet i grundskolan och vars kunskaper har bedömts enligt 12 c §, ska en individuell studieplan upprättas senast inom två månader från mottagandet.

Studieplanen ska vara långsiktig och beskriva hur eleven ska uppnå behörighet till gymnasieskolans nationella program utifrån elevens mål. Den ska innehålla uppgifter om utbildningens huvudsakliga innehåll och planerade stödåtgärder. Studieplanen ska revideras löpande utifrån bedömningar av elevens ämneskunskaper.

Av 3 kap. 12 i § skollagen framgår att nyanlända elever som har tagits emot inom skolväsendet i högstadiet i grundskolan och vars kunskaper har bedömts enligt 3 kap. 12 c §, ska få studiehandledning på modersmålet om det inte är uppenbart obehövt. Studiehandledningen ska syfta till att ge eleven förutsättningar att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Studiehandledningen får ges på elevens starkaste skolspråk, om det är ett annat än modersmålet.

Skolinspektionens bedömning

Av intervjuer med såväl professioner inom elevhälsan som rektorn framgår att nyanlända elever på Brönjaskolan antingen saknar individuella studieplaner eller i vart fall har studieplaner inte reviderats eller följts upp på skolenheten. Det framkommer av intervjuer att varken rektorn eller skolans specialpedagog känner till om skolans nyanlända elever har individuella studieplaner eller inte. Detta kan inte bedömas på annat sätt än att nyanlända elever på Brönjaskolan saknar en planering för hur de ska uppnå behörighet till gymnasieskolans nationella program eller i vart fall att skolenheten inte sett över de individuella studieplanerna löpande utifrån bedömningar som gjorts av de nyanländas ämneskunskaper. Detta utgör en brist.

Skolinspektionen kan även konstatera att det finns nyanlända elever som inte erhåller studiehandledning på modersmål trots att det framkommer att eleverna har behov av stödåtgärden. Detta utgör en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Boden kommuns verksamhet vid Brönjaskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller garanterad undervisningstid, särskilt stöd, individuella studieplaner och studiehandledning på modersmål för nyanlända. Det finns därför skäl att förelägga Bodens kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Disciplinära åtgärder

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever och lärare framgår att lärare använder den disciplinära åtgärden utvisning ur undervisningslokalen. Elever i årskurs 7 berättar att det finns elever som återkommande utvisas ur undervisningslokalen. Även elever i årskurs 8 och 9 uppger i intervjuer att det inträffar frekvent att elever utvisas av lärare och att det ofta handlar om samma elever.

I intervju med lärare bekräftas att den disciplinära åtgärden utvisning ur undervisningslokalen används. En lärare berättar att denne istället för att utvisa elever som inte hör samman till sägelses ger eleverna ogiltig frånvaro.

Av intervju med representanter för elevhälsan framgår att personalen samtalat om åtgärden utvisning på arbetsplatsträffar och rektorn uppger att det finns en rutin där lärare har att förfoga över den disciplinära åtgärden utvisning ur undervisningslokalen.

Rättslig reglering

I 5 kap. 3 § skollagen anges att utbildningen ska utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Av 5 kap. 7 § skollagen framgår att i grundskolan får en lärare visa ut en elev från undervisningslokalen för högst återstoden av ett undervisningspass, om 1. eleven stör undervisningen eller på annat sätt uppträder olämpligt, och 2. eleven inte har ändrat sitt uppförande efter uppmaning från läraren.

Av 5 kap. 24 § skollagen framgår att om en åtgärd vidtagits enligt 5 kap. 7 § skollagen ska den dokumenteras skriftligt av den som genomfört åtgärden.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det är en brist att disciplinära åtgärder som vidtas inte dokumenteras i enlighet med skollagens krav. Det framkommer att personal utvisar elever ur undervisningslokalen utan att skriftligen dokumentera åtgärden vilket kan få till följd att upprepat ordningsstörande beteende varken uppmärksammas eller utreds.

Anmälan om fjärrundervisning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever, lärare och rektorn framgår att skolenheten bedriver fjärrundervisning i vissa ämnen och årskurser. Av dokumentation som getts in i ärendet framgår att fjärrundervisning aktualiserats från och med den 3 oktober

2022 i matematik och naturorienterande ämnen i årskurserna 7 och 8. Rektorn uppger i intervju att anmälan om att bedriva fjärrundervisning har genomförts även om uppdraget att anmäla varken delegerats till eller genomförts av rektorn.

Skolinspektionen har kontrollerat de anmälningar om fjärrundervisning som inkommit till myndigheten för läsåret 2022/23 och kan konstatera att Bodens kommun inte anmält att fjärrundervisning bedrivs på skolenheten under läsåret 2022/23.

Rättslig reglering

Av 5 a kap. 6 § skolförordningen (2011:185) framgår att huvudmannen ska anmäla ett beslut om att använda fjärrundervisning till Statens skolinspektion.

I Statens skolinspektions föreskrifter om anmälan att bedriva fjärrundervisning (SKOLFS 2020:227) finns bestämmelser om hur anmälan går till, innehållet i anmälan och handlingar som ska bifogas.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Bodens kommun brustit i sin skyldighet att anmäla till Skolinspektionen att fjärrundervisning bedrivs på skolenheten.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Bodens kommuns verksamhet vid Brönjaskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller dokumentation av disciplinära åtgärder och huvudmannen har underlåtit att anmäla fjärrundervisning. Utredningen visar att dock att orsaker till ordningsstörande beteende utreds (se närmare under avsnittet ordningsregler och ordningsstörande beteende nedan). Vidare kräver användande av fjärrundervisning inte tillstånd utan enbart en anmälan så länge huvudmannen håller sig inom de begränsningar i användande av fjärrundervisning som anges i skolförordningen. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristerna som mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela ange Bodens kommun en anmärkning.

Avstående från ingripande

Elevs tillgång till läromedel

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervjuer med elever framkommer att det finns en elev som inte haft tillgång till inloggning för att komma åt bland annat digitala läromedel och uppgifter som används i undervisningen. Elever uppger att det handlar om avsaknad av inloggning under nästan ett års tid. Vid myndighetens samtal med den aktuella eleven

bekräftar hen uppgiften att hen saknat inloggning under en lång tid. Eleven berättar att detta medfört att eleven inte kunnat genomföra skolarbete hemifrån samt varit beroende av kamraters hjälp för att få tillgång till uppgifter. Eleven berättar att i vissa ämnen har eleven fått tillgång till en fysisk bok men det är inte i alla ämnen som den typen av läromedel används. Eleven berättar att hen inte kunnat arbeta med skolarbete hemifrån och att situationen påverkat elevens målbefrämjelse negativt.

I intervju uppger biträdande rektorn att eleven varit utan inloggning del av vårterminen 2022 och under höstterminen 2022. Biträdande rektorn uppger att det beror på att eleven inte kontaktat administratör trots påminnelser.

Rektorn har den 12 december 2022 inkommit med uppgifter om att den aktuella eleven nu erhållit inloggning till systemet.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 35 § skollagen framgår ett generellt krav på att det ska finnas den utrustning som behövs utifrån elevers varierande behov så att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att en elev vid skolan inte haft tillgång till läromedel i samma utsträckning som övriga elever och därmed inte fått likvärdiga förutsättningar som andra elever att utvecklas så långt som möjligt mot utbildningens mål. Detta utgör en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3). Boden kommuns verksamhet vid Brönjaskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller tillgång till lärverktyg.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen vidtagit nödvändig rättelse genom att den aktuella eleven nu erhållit inloggningsuppgifter och tillgång till det digitala systemet. Skolinspektionen finner därför skäl att avstå från att ingripa.

Områden utan konstaterade brister

Ordningsregler och utreda ordningsstörande beteende

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med elever framgår att det finns ordningsregler och regler kring användandet av elektronisk utrustning såsom mobiltelefoner. Eleverna uppger att

mobiltelefoner inte får användas under lektioner. Elever uppger även att det finns klass- och elevråd där ordningsregler diskuteras.

Av intervju med lärare framgår att ordningsregler revideras inför varje läsår och diskuteras med elever i klass- och elevråd. Lärare uppger vidare att det finns regler kring mobiltelefoner.

Rektorn uppger i intervju att ordningsregler diskuteras med elever under uppstartsveckor och inom ramen för klass- och elevråd. Vidare att det skett diskussioner i elevrådet under hösten 2022 och att det genomförts uppföljning av ordningsregler tillsammans med elever och personal. Rektorn berättar att fortsatt uppföljning av ordningsregler kopplat till trygghet och studiero kommer att aktualiseras.

Av intervju med lärare framgår att vårdnadshavare kontaktas om en elev bryter mot skolans ordningsregler. Lärare berättar att det också finns en åtgärdstrappa med konsekvenser, till exempel muntlig varning, skriftlig varning eller avstängning. Lärare berättar att steg i åtgärdstrappan kan hoppas över beroende på allvaret i det som inträffat. Lärare berättar att skolan diskuterar strategier för vad skolan kan göra för att elever ska ändra beteende och inte ska hamna i återkommande misslyckanden. Vidare att ordningsstörande beteende tas upp och diskuteras i elevhälsoteamet samt tillsammans med elever och vårdnadshavare.

Representanter för elevhälsan uppger i intervju att lärare signalerar till elevhälsoteamet om det inte fungerar för en elev i klassrummet. Elevhälsan berättar att det även kan initierats utredningar av särskilt stöd utifrån att en elev återkommande hamnar i misslyckanden.

Rättslig reglering

Enligt 5 kap. 5 § skollagen ska ordningsregler finnas för varje skolenhet som beslutats av rektor. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet.

Av 5 kap. 9-10 §§ skollagen följer att om en elev vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarigare förseelse ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. Med utgångspunkt i vad som har framkommit vid en utredning enligt 9 § ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Extra anpassningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med lärare framgår att extra anpassningar diskuteras i arbetslag, vid elevhälsomöten och tillsammans med elever och vårdnadshavare. Lärare uppger att extra anpassningar dokumenteras och går igenom inför skolstart samt att det är undervisande lärare som ansvarar för att en elev får extra anpassningar. Lärare ger exempel på extra anpassningar som kan aktualiseras, till exempel anpassade provsituationer, individuell uppstart och digitala hjälpmedel.

Av intervju med elevhälsan framgår att undervisande lärare ansvarar för att en elev erhåller extra anpassningar där professioner inom elevhälsan kan ge stöd och råd. Representeranter för elevhälsan uppger att det finns forum för samverkan med personal kring bland annat extra anpassningar.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Uppmärksamma och utreda frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare framgår att rektor och profession inom elevhälsan bevakar elevers frånvaro månadsvis. Frånvaron tas upp på elevhälsoträffar och möten med arbetslagen. Skolan har som policy att alltid kontakta hemmet vid oanmäld frånvaro och likaså om frånvaron per månad överstiger 20 procent. Lärare berättar att det inte görs någon skillnad om frånvaron är anmäld av elevens vårdnadshavare eller inte, det genomförs alltid en djupare utredning av orsakerna. Lärarna uppger att det alltid sker utredning i samverkan med vårdnadshavare, elev och elevhälsan. Vidare att det sker samverkan med andra aktörer om behov framkommer.

Av intervju med såväl representeranter för elevhälsan som rektorn framgår att frånvaro bevakas och utredning initieras vid oanmäld frånvaro eller om den överstiger 20 procent. Rektorn uppger i intervju att huvudmannen alltid informeras när en utredning av frånvaro initieras. Vidare att vårdnadshavare, elev och elevhälsan involveras i utredning av orsakerna till en elevs frånvaro.

Rättslig reglering

Av 7 kap. 19 a § skollagen framgår att om en elev har upprepad eller längre frånvaro från grundskolan ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 8 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Bodens kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller att uppmärksamma och utreda frånvaro. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Betygssättning - vem som beslutar om betyg

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av samtliga intervjuer med lärare framgår att obehöriga lärare sambedömer och beslutar om betyg tillsammans med behöriga lärare. Vidare att både behörig och obehörig lärare signerar betygs katalogen.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 14 § skollagen framgår att det är rektorns ansvar att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.

Av 3 kap. 16 § skollagen första och andra stycket framgår att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt då betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av juristen Rebecka Rasmuson

Juristen Ylva Ohlsson har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även juristen Sanna Sundh medverkat.